

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาผลกระทบของมลภาวะของฟาร์มไก่ไข่ต่อภาวะสุขภาพของประชาชนในหมู่บ้านแพะแม่แฝกใหม่ และหมู่บ้านเจริญพัฒนา ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยบรรยายผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตั้งฟาร์มไก่ไข่ต่อสุขภาพของประชาชนในแต่ละมิติ รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

- ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 2 ผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านร่างกายของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านจิตใจของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 4 ผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 5 ผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่อยู่มาตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน จำนวน 146 คน (ร้อยละ 74.49) และอยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 50 คน (ร้อยละ 25.51) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 126 คน (ร้อยละ 64.30) และเพศชาย จำนวน 70 คน (ร้อยละ 35.70) ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุต่ำกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.90 โดยมีอายุเฉลี่ย 54.03 ± 13.81 ปี อายุต่ำสุด 18 ปี และอายุสูงสุด 90 ปี กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลาเฉลี่ย 39.96 ± 17.08 ปี มีสถานภาพสมรสเป็นคู่ จำนวน 130 คน (ร้อยละ 66.30) และระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก คือ ระดับต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 114 คน (ร้อยละ 58.20) ตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10: แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศ อายุ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน สถานภาพการสมรส และระดับการศึกษา (n = 196)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	70	35.70
หญิง	126	64.30
อายุ		
ต่ำกว่า 60 ปี	135	68.90
60 ปีขึ้นไป	61	31.10
	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 54.03 ปี	
	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 13.81 ปี	
	ค่ามัธยฐาน (Median) 54 ปี	
	ค่าต่ำสุด (Minimum) 18 ปี	
	ค่าสูงสุด (Maximum) 90 ปี	
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน		
ต่ำกว่า 30 ปี	53	27.00
30 ปีขึ้นไป	143	73.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน (ต่อ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 39.96 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.08 ปี ค่ามัธยฐาน (Median) 41.50 ปี ค่าต่ำสุด 3 ปี ค่าสูงสุด 80 ปี	
สถานภาพสมรส		
โสด	9	4.60
คู่	130	66.30
หม้าย	46	23.50
หย่าร้าง	10	5.10
แยกกันอยู่	1	0.50
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ไม่ได้เรียน	12	6.10
ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่ 6	114	58.20
ประถมศึกษาปีที่ 6	25	12.80
มัธยมศึกษาตอนต้น	15	7.70
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	19	9.70
อนุปริญญา/ปวศ.	4	2.00
ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี	6	3.60

ในด้านข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน ส่วนมากมีอาชีพหลักในปัจจุบัน คือ รับจ้างทั่วไป จำนวน 60 คน (ร้อยละ 30.60) และโดยส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 69 คน (ร้อยละ 35.20) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในหมู่บ้านที่ศึกษา จำนวน 72 คน (ร้อยละ 36.73) ตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11: แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน แยกตามอาชีพหลักในปัจจุบัน รายได้เฉลี่ยของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และสถานที่ทำงานในปัจจุบัน (n = 196)

ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพหลักในปัจจุบัน		
รับจ้างทั่วไป	60	30.60
ไม่ได้ประกอบอาชีพ (รวมถึง พ่อบ้าน แม่บ้าน)	44	22.40
ค้าขายทั่วไป / ธุรกิจส่วนตัว	41	20.90
เกษตรกร	30	15.30
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ / พนักงานของรัฐ	7	3.60
รับจ้างทำงานในฟาร์มปศุสัตว์	6	3.10
พนักงานบริษัทเอกชน	4	2.00
ข้าราชการบำนาญ	3	1.50
นักเรียน / นักศึกษา	1	0.50
รายได้เฉลี่ยของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	26	13.30
5,000 – 10,000 บาท	69	35.20
10,001 – 15,000 บาท	51	26.00
มากกว่า 15,000 บาท	50	25.50
สถานที่ทำงาน ในปัจจุบัน		
ในหมู่บ้านที่ศึกษา	72	36.73
นอกหมู่บ้านที่ศึกษา	45	22.96
ไม่ได้ทำงาน	47	23.98
ไม่แน่นอน	32	16.33

สำหรับช่วงเวลาที่อยู่บ้านในแต่ละวัน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 83 คน (ร้อยละ 42.30) อยู่บ้านตลอดเวลา เนื่องจากส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุจึงไม่ได้ประกอบอาชีพ และมีบางส่วนที่ทำงานอยู่กับบ้าน ตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12: แสดงช่วงเวลาที่อยู่บ้านในแต่ละวัน (n = 196)

ช่วงเวลาที่อยู่บ้านในแต่ละวัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อยู่บ้านตลอดเวลาทุกวัน	83	42.30
อยู่บ้านตลอดเวลาทุกวัน ยกเว้นเวลากลางวัน	51	26.00
ไม่แน่นอน	33	16.80
วันธรรมดาอยู่บ้านตลอดเวลา	20	10.20
ยกเว้น เวลากลางวันและวันเสาร์อาทิตย์ อยู่บ้านตลอดเวลา		
ทำงานเป็นกะ เวลาอยู่บ้านไม่แน่นอน	8	4.10
อยู่บ้านกลางวัน ทำงานกลางคืน	1	0.50
รวม	196	100.00

ในด้านความสัมพันธ์กับฟาร์มไก่ไข่ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน (ร้อยละ 81.60) ไม่เคยมีความเกี่ยวข้องกับฟาร์มไก่ไข่ ตามตารางที่ 13

ตารางที่ 13: แสดงความสัมพันธ์กับฟาร์มไก่ไข่ (n = 196)

ความเกี่ยวข้องกับฟาร์มไก่ไข่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกี่ยวข้อง	160	81.60
เกี่ยวข้อง		
ในอดีต ตนเอง เคยทำงานที่ฟาร์มไก่ไข่	15	7.70
ในอดีตญาติพี่น้อง เคยทำงานที่ฟาร์มไก่ไข่	5	2.55
ปัจจุบัน ญาติพี่น้อง ทำงานที่ฟาร์มไก่ไข่	10	5.10
ปัจจุบัน ตนเอง ทำงานที่ฟาร์มไก่ไข่	5	2.55
ปัจจุบัน มีการติดต่อทำธุรกิจกับฟาร์มไก่ไข่	1	0.50
รวม	196	100.00

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยสูบบุหรี่ จำนวน 121 ราย (ร้อยละ 61.70) รองลงมา คือ เคยสูบบุหรี่แต่ปัจจุบันเลิกแล้ว จำนวน 38 ราย และสูบกะโถบทุกวันหรือทุกวัน จำนวน 37 ราย (ร้อยละ 18.90) ตามตารางที่ 14

ตารางที่ 14: แสดงข้อมูลทางสุขภาพ (n = 196)

ประวัติการสูบบุหรี่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	121	61.70
เคยสูบบุหรี่แต่ปัจจุบันเลิกแล้ว	38	19.40
สูบกะโถบทุกวัน / ทุกวัน	37	18.90
รวม	196	100.00

ส่วนที่ 2 ผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อสุขภาพด้านร่างกายของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสัมภาษณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 146 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 คน มีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคหืดหอบ จำนวน 2 คน, โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ จำนวน 1 คน และโรคหลอดลมอักเสบ จำนวน 1 คน ซึ่งทั้งหมดได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ หลังมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีโรคประจำตัวเพิ่มขึ้นจากเดิมในจำนวนที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้แก่ โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ จำนวน 9 คน, โรคภูมิแพ้แบบผื่นคันที่ผิวหนัง จำนวน 6 คน, โรคหืดหอบ จำนวน 2 คน, โรคหลอดลมอักเสบ จำนวน 2 คน, โรควัณโรคปอด จำนวน 2 คน, โรคหัวใจ จำนวน 2 คน และโรคภูมิแพ้แบบคันตาแดง จำนวน 1 คน ซึ่งครึ่งหนึ่งของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีโรคประจำตัว ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์

เมื่อนำข้อมูลการเกิดโรคประจำตัวมาเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนประชากรที่เกิดโรคประจำตัว ก่อนและหลังการมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน พบว่า สัดส่วนของการเกิดโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ และโรคภูมิแพ้แบบผื่นคันที่ผิวหนัง ของประชากรในหมู่บ้านที่อยู่ก่อนและหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามตารางที่ 15 ทั้งนี้ การกระจายของโรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ และโรคภูมิแพ้แบบผื่นคันที่ผิวหนัง ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ ได้แสดงไว้ในภาพที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

ตารางที่ 15: แสดงโรคประจำตัว ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่
(n = 146)

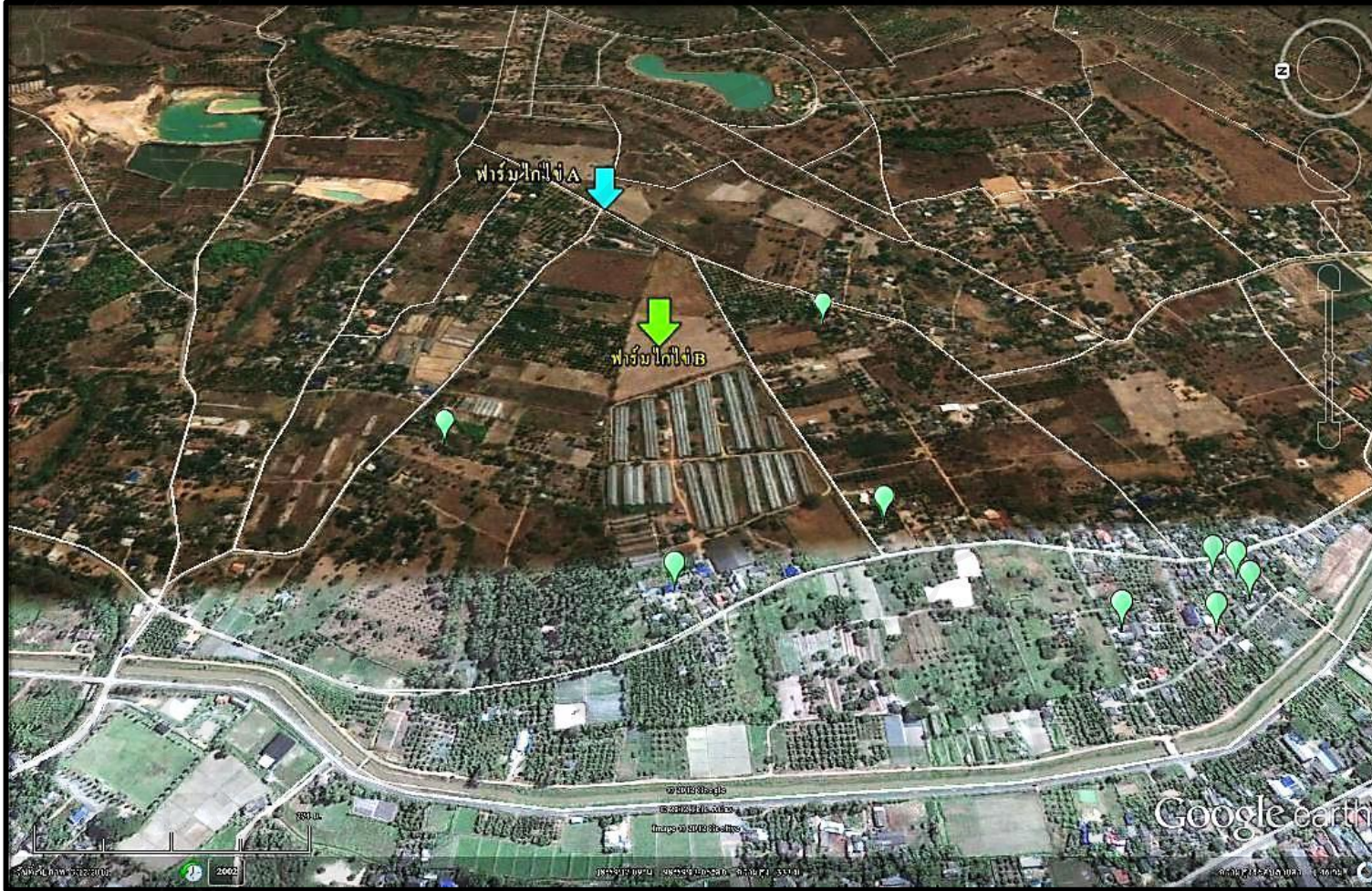
ประวัติโรคประจำตัว	ก่อนมีฟาร์ม		หลังมีฟาร์ม		p-value
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	
1. โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้	1 ^{#1a}	145	9 ^{#5a, 4b}	137	0.008*
2. โรคภูมิแพ้แบบคันคันที่ผิวหนัง	0	146	6 ^{3a, 3b}	140	0.031*
3. โรคหืดหอบ	2 ^{#2a}	144	2 ^{#1a, 1b}	144	1.000
4. โรคหลอดลมอักเสบ	1 ^{#1a}	145	2 ^{#1a, 1b}	144	1.000
5. โรคฟันโรคปอด	0	146	2 ^{2a}	144	0.500
6. โรคหัวใจ	0	146	2 ^{2a}	144	0.500
7. โรคภูมิแพ้ แบบคันตา ตาแดง	0	146	1 ^{1b}	145	1.000
8. โรคปอดติดเชื้อเรื้อรัง	0	146	1 ^{1a}	145	1.000
9. โรคภูมิแพ้อาหาร	0	146	0	146	α
10. โรคถุงลมโป่งพอง	0	146	0	146	α
11. เคยผ่าตัดใหญ่บริเวณทรวงอก	0	146	0	146	α

= จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นรายเดียวกัน

a = ตัวเลขแทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีประวัติโรคประจำตัว โดยแพทย์เป็นผู้วินิจฉัย

b = ตัวเลขแทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีประวัติโรคประจำตัว แต่แพทย์ไม่ได้เป็นผู้วินิจฉัย

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p-value < 0.05

รูป 1: แผนที่การกระจายของ “โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้” ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านก่อนมีฟาร์มไก่ไข่

รูป 2: แผนที่การกระจายของ “โรคภูมิแพ้แบบผื่นคันที่ผิวหนัง” ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านก่อนมีฟาร์มไก่ไข่

ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่มาอยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 50 คน พบว่ามีประวัติโรคประจำตัว ดังต่อไปนี้ โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ จำนวน 3 คน และพบจำนวน 1 คน ในโรคต่อไปนี้ โรคภูมิแพ้ แบบคันตา ตาแดง, โรคภูมิแพ้ อาหาร และโรคหัวใจ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ได้รับการวินิจฉัยโรคจากแพทย์ ตามตารางที่ 16

ตารางที่ 16: แสดงโรคประจำตัว ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 50)

ประวัติโรคประจำตัว	จำนวนคนที่มีโรคประจำตัว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้	3 ^{2a, 1b}	6
2. โรคภูมิแพ้ แบบคันตา ตาแดง	1 ^{1a}	2
3. โรคภูมิแพ้ อาหาร	1 ^{1a}	2
4. โรคหัวใจ	1 ^{1a}	2
5. โรคหืดหอบ	0	0
6. โรคหลอดลมอักเสบ	0	0
7. โรคถุงลมโป่งพอง	0	0
8. โรคปอดติดเชื้อเรื้อรัง	0	0
9. โรควัณโรคปอด	0	0
10. โรคภูมิแพ้แบบผื่นคันที่ผิวหนัง	0	0
11. เคยผ่าตัดใหญ่บริเวณทรวงอก	0	0

a = ตัวเลขแทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีประวัติโรคประจำตัว โดยแพทย์เป็นผู้วินิจฉัย

b = ตัวเลขแทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีประวัติโรคประจำตัว แต่แพทย์ไม่ได้เป็นผู้วินิจฉัย

ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างมีอาการเสียงวี๊ดในอก, แน่นหน้าอก, หายใจไม่ทัน หายใจไม่อิ่ม, คันระคายจุก, คันระคาย รู้สึกร้อนแห้งในลำคอ และท้องเสีย อาการละ 1 คน หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างมีอาการปวดศีรษะเรื้อรังจำนวน 20 คน (ร้อยละ 13.70) รองลงมา คือ หายใจไม่ทัน หายใจไม่อิ่ม และแน่นหน้าอก จำนวน 17 คน (ร้อยละ 11.64)

เมื่อนำข้อมูลอาการผิดปกติของระบบทางเดินหายใจ ตา และระบบอื่น ๆ ของร่างกาย มาเปรียบเทียบ สัดส่วนของประชากรที่เกิดอาการผิดปกติ ก่อนและหลังการมีฟาร์มไก่ไข่ พบว่า สัดส่วนของการเกิดอาการปวดศีรษะเรื้อรัง, แน่นหน้าอก, หายใจไม่ทัน หายใจไม่อิ่ม, คัน ระคายจุก, คัน ระคายเคืองผิวหนัง, คัน ระคายตา, คัน ระคาย รู้สึกร้อนแห้ง ในลำคอ และเสียงวี๊ดในอก ของประชากรในหมู่บ้าน ที่อยู่ก่อนและหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามตารางที่ 17

ตารางที่ 17: แสดงอาการผิดปกติของระบบทางเดินหายใจ ตา และระบบอื่น ๆ ของร่างกาย ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 146)

อาการ	ก่อนมีฟาร์ม		หลังมีฟาร์ม		p-value
	มี (จำนวนคน)	ไม่มี (จำนวนคน)	มี (จำนวนคน)	ไม่มี (จำนวนคน)	
1. ปวดศีรษะเรื้อรัง	0	146	20	126	<0.001*
2. แน่นหน้าอก	1	145	17	129	<0.001*
3. หายใจไม่ทัน หายใจไม่อิ่ม	1	145	17	129	<0.001*
4. คัน ระคายจุก	1	145	16	130	<0.001*
5. คัน ระคายเคืองผิวหนัง	0	146	13	133	<0.001*
6. คัน ระคายตา	0	146	12	134	<0.001*
7. คัน ระคาย รู้สึกร้อน แห้ง ในลำคอ	1	145	12	134	0.001*
8. เสียงวี๊ดในอก	1	145	9	137	0.008*
9. ไอแห้ง ๆ	0	146	7	139	0.160
10. เสมหะในลำคอ	0	146	5	141	0.063
11. ท้องเสีย	1	145	4	143	0.250
12. ไอมีเสมหะ	0	146	3	143	0.250
13. ไชน์สออักเสบ หรือติดเชื้อ	0	146	1	145	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p-value < 0.05

ประวัติอาการผิดปกติของระบบทางเดินหายใจ ตา และระบบอื่น ๆ ของร่างกายของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 50 คน พบว่า มีอาการปวดศีรษะเรื้อรังมากที่สุด จำนวน 6 คน (ร้อยละ 12) รองลงมา ได้แก่ อาการคัน ระคายจมูก จำนวน 5 คน (ร้อยละ 10) ตามตารางที่ 18

ตารางที่ 18: แสดงอาการผิดปกติของระบบทางเดินหายใจ ตา และระบบอื่น ๆ ของร่างกายของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 50)

อาการ	จำนวนคนที่มีอาการ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ปวดศีรษะเรื้อรัง	6	12
2. คัน ระคายจมูก	5	10
3. เสียงวี๊ดในอก	2	4
4. ไอแห้ง ๆ	1	2
5. ไอมีเสมหะ	1	2
6. หายใจไม่ทัน หายใจไม่อิ่ม	1	2
7. คัน ระคาย ฐู้สึกร้อน แห้ง ในลำคอ	1	2
8. ไชน์ส้อกเสบ หรือติดเชื้อ	1	2
9. คัน ระคายเคืองผิวหนัง	1	2
10. ท้องเสีย	1	2
11. แน่นหน้าอก	0	0
12. คัน ระคายตา	0	0
13. เสมหะในลำคอ	0	0

ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประเมินความแข็งแรงของร่างกาย โดยให้ระดับคะแนน 10 จำนวน 76 คน (ร้อยละ 52.05) และหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างประเมินความแข็งแรงของร่างกายตัวเองลดลงเหลือ ระดับคะแนน 7 จำนวน 16 คน (ร้อยละ 21.05) โดยที่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ยังคงประเมินความแข็งแรงของร่างกายในระดับเท่าเดิม คือ ระดับคะแนน 10 ตามตารางที่ 19

ตารางที่ 19: แสดงระดับคะแนนความแข็งแรงของร่างกาย ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน ตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 146)

ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน		หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน									
ระดับคะแนน	(จำนวนคน)	ระดับคะแนน (จำนวนคน)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	11	0	1	0	0	1	0	3	4	0	2
6	5	0	0	0	0	0	1	0	3	0	1
7	10	0	0	0	1	1	0	5	1	1	1
8	29	0	0	1	1	2	4	10	8	0	3
9	14	0	0	0	0	1	1	6	4	2	0
10	76	0	3	1	3	13	8	16	14	3	15
รวม	146	0	4	2	6	18	14	40	34	6	22

ในกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประเมินความแข็งแรงของร่างกาย โดยให้ระดับคะแนน 8 จำนวน 14 คน (ร้อยละ 28.00) รองลงมาคือระดับคะแนน 7 จำนวน 13 คน (ร้อยละ 26.00) ตามตารางที่ 20

ตารางที่ 20: แสดงระดับคะแนนความแข็งแรงของร่างกาย ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ ($n = 50$)

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	2	4
5	3	6
6	8	16
7	13	26
8	14	28
9	5	10
10	5	10
รวม	50	100

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านจิตใจของกลุ่มตัวอย่าง

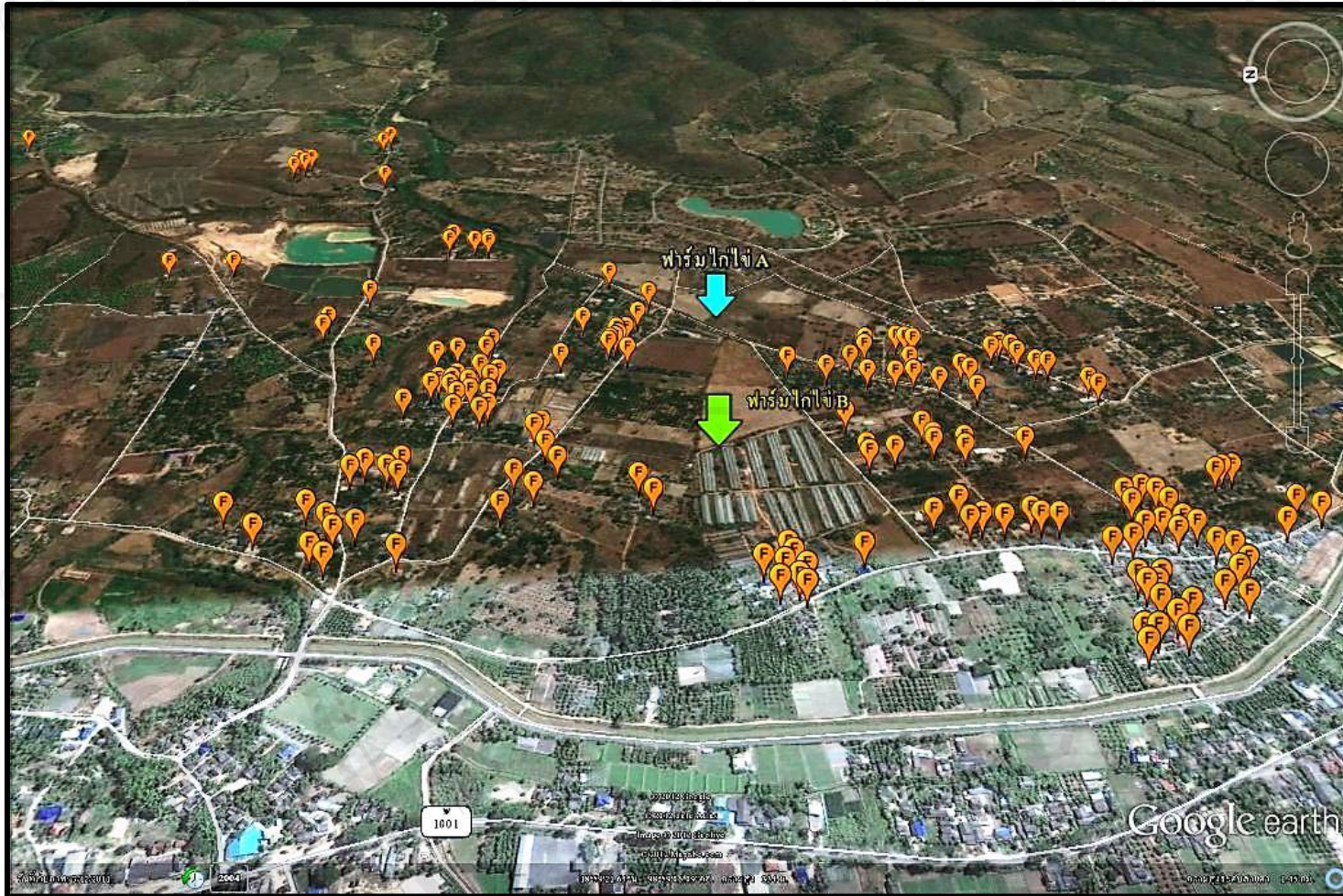
ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีราคาัญแมลงวัน จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.37) และหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 118 คน (ร้อยละ 80.82) ขณะที่ด้านความวิตกกังวลถึงโรคระบาดที่มาจากสัตว์ปีกนั้น เพิ่มขึ้นจากจำนวน 1 คน ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ เป็น 92 คน (ร้อยละ 63.01) และความรำคาญกลิ่นเหม็น มีจำนวนกลุ่มอย่างมีความรำคาญเพิ่มขึ้นจากเดิม จำนวน 1 คน โดยหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน เพิ่มขึ้นเป็น 56 คน (ร้อยละ 38.36)

เมื่อนำข้อมูลผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านจิตใจมาเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนประชากรที่มีการเปลี่ยนแปลงของภาวะสุขภาพด้านจิตใจ ก่อนและหลังการมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน พบว่า สัดส่วนของการเกิดความวิตกกังวลต่อการเกิดโรคระบาดต่าง ๆ ที่มาจากสัตว์ปีก, ความรำคาญแมลงวัน, ความรำคาญกลิ่นเหม็น, ความรำคาญเสียงดัง และความรำคาญฝุ่นละออง ของประชากรในหมู่บ้านที่อยู่ก่อนและหลังการมีฟาร์มไก่ไข่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามตาราง ที่ 21 ทั้งนี้ การกระจายของภาวะสุขภาพด้านจิตใจของกลุ่มตัวอย่างใน 4 ด้านข้างต้น ได้แสดงไว้ในภาพที่ 3 - 6 ตามลำดับ

ตารางที่ 21: แสดงภาวะสุขภาพด้านจิตใจ ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 146)

ภาวะสุขภาพด้านจิตใจ	ก่อนมีฟาร์ม		หลังมีฟาร์ม		p-value
	มี (จำนวนคน)	ไม่มี (จำนวนคน)	มี (จำนวนคน)	ไม่มี (จำนวนคน)	
1. ความรำคาญ “แมลงวัน”	2	144	118	28	<0.001*
2. ความวิตกกังวลถึงโรคระบาด ต่าง ๆ ที่มาจากสัตว์ปีก	1	145	92	54	<0.001*
3. ความรำคาญ “กลิ่นเหม็น”	1	145	56	90	<0.001*
4. ความรำคาญ “เสียงดัง”	0	146	15	131	<0.001*
5. ความรำคาญ “ฝุ่นละออง”	0	146	11	135	0.008*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p-value < 0.05

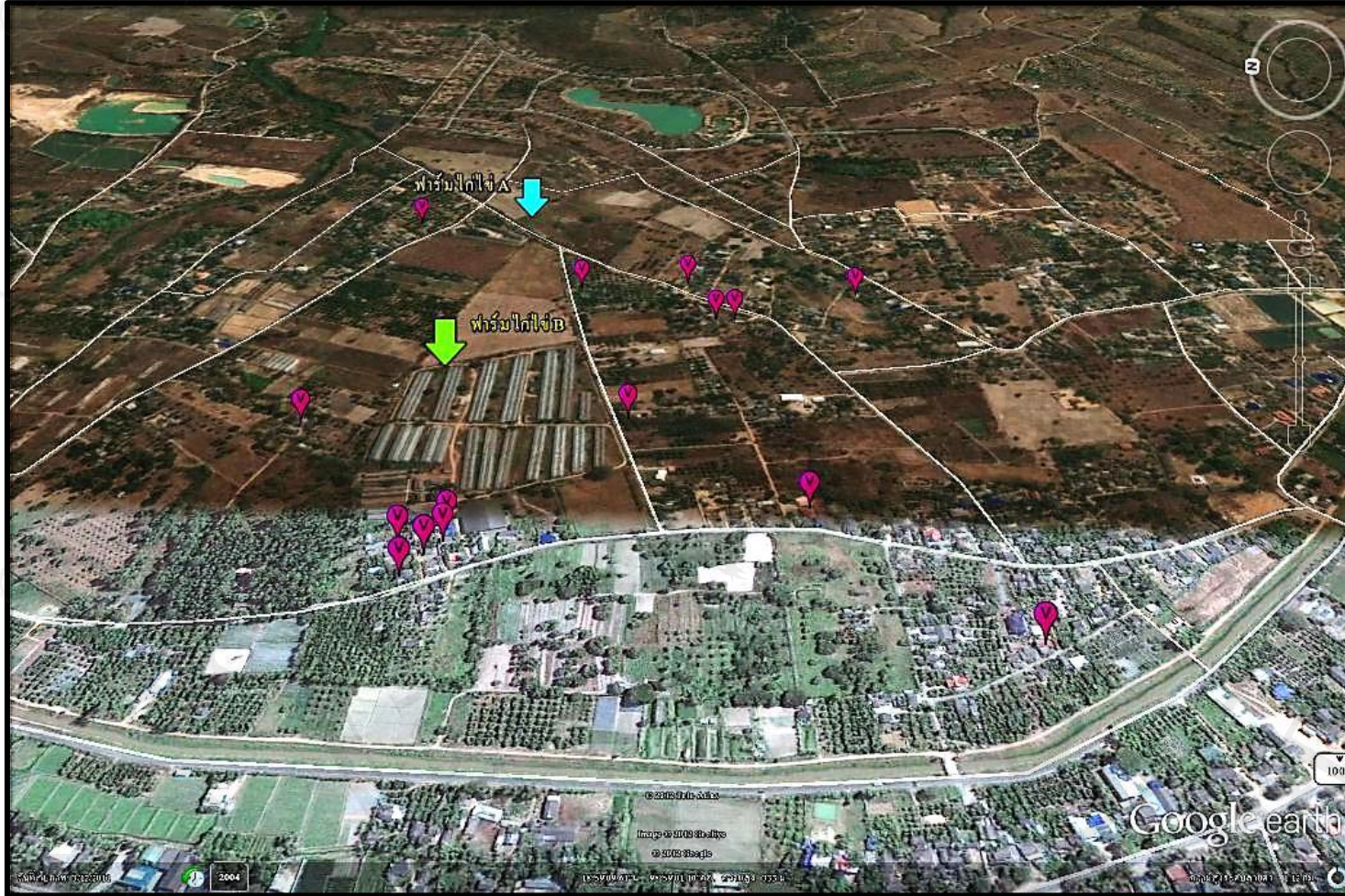
รูป 3: แผนที่การกระจายของความราคาญ “แมลงวัน” ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านก่อนมีฟาร์มโกไข่

รูป 4: แผนที่การกระจายของความวิตกกังถึง “โรคระบาดต่าง ๆ ที่มาจากสัตว์ปีก” ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านก่อนมีฟาร์มไก่ไข่

รูป 5: แผนที่การกระจายของความรำคาญ “กลิ่นเหม็น” ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านก่อนมีฟาร์มไก่ไข่

รูป 6: แผนที่การกระจายของความรำคาญ “เสียงดัง” ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านก่อนมีฟาร์มไก่ไข่

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ มีความรำคาญแมลงวันมากที่สุด จำนวน 42 คน (ร้อยละ 84) ตามตารางที่ 22

ตารางที่ 22: แสดงภาวะสุขภาพด้านจิตใจ ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่
(n = 50)

ภาวะสุขภาพด้านจิตใจ	จำนวนคน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ความรำคาญ “แมลงวัน”	42	84
2. ความวิตกกังวลถึงโรคระบาดต่าง ๆ ที่มาจากสัตว์ปีก	29	58
3. ความรำคาญ “กลิ่นเหม็น”	22	44
4. ความรำคาญ “เสียงดัง”	3	6
5. ความรำคาญ “ฝุ่นละออง”	5	10

ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประเมินความสุขในการดำรงชีวิต โดยให้ระดับคะแนน 10 จำนวน 77 คน (ร้อยละ 52.74) และภายหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน (ร้อยละ 20.78) ประเมินความสุขในการดำรงชีวิตมากที่สุด คือ ระดับคะแนน 7 และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน (ร้อยละ 19.48) ยังคงประเมินความสุขในการดำรงชีวิตในระดับเท่าเดิม คือ ระดับคะแนน 10 ตามตารางที่ 23

ตารางที่ 23: แสดงคะแนนความสุขในการดำรงชีวิต ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน ตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 146)

ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน		หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน (จำนวนคน)									
ระดับคะแนน	(จำนวนคน)	ระดับคะแนน									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	11	0	1	0	0	1	0	3	4	0	2
6	5	0	0	0	0	0	1	0	3	0	1
7	10	0	0	0	1	1	0	5	1	1	1
8	29	0	0	1	1	2	4	10	8	0	3
9	14	0	0	0	0	1	1	6	4	2	0
10	77	1	3	1	3	13	8	16	14	3	15
รวม	146	1	4	2	5	18	14	40	34	6	22

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 30 คน ประเมินความสุขในการดำรงชีวิต ตั้งแต่ระดับคะแนน 8 ขึ้นไป ตามตารางที่ 24

ตารางที่ 24: แสดงคะแนนความสุขในการดำรงชีวิต ของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 50)

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	0	0
5	7	14
6	2	4
7	11	22
8	15	30
9	8	16
10	7	14
รวม	50	100

ส่วนที่ 4 ผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

ภาวะสุขภาพด้านสังคม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน การใช้ประโยชน์ของที่ดินภายในชุมชน ทำได้เต็มที่ จำนวน 130 คน (ร้อยละ 89.04) แต่เมื่อมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน การใช้ประโยชน์ของที่ดินภายในชุมชนลดลง จำนวน 118 คน (ร้อยละ 80.82) ขณะที่การจ้างงานในชุมชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า หลังจากการมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน ทำให้เกิดการจ้างงานในชุมชนที่เพิ่มมากขึ้น คนในชุมชน มีงานทำเป็นหลักแหล่ง จำนวน 118 คน (ร้อยละ 80.82) ตามตารางที่ 25

เมื่อนำข้อมูลผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านสังคม มาเปรียบเทียบกับสัดส่วนของจำนวนประชากรที่มีการเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพด้านสังคม ก่อนและหลังการมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน พบว่า สัดส่วนในหัวข้อ การไปมาหาสู่กับคนภายนอกชุมชนอย่างสม่ำเสมอ, สมาชิกในครอบครัว ได้อยู่พร้อมหน้า พร้อมตากัน, เกิดการจ้างงานในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีงานทำเป็นหลักแหล่ง และมีการใช้ประโยชน์ของที่ดินภายในชุมชนได้อย่างเต็มที่ ของประชากรในหมู่บ้าน ที่อยู่ก่อนและหลังการมีฟาร์มไก่ไข่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามตารางที่ 25

ตารางที่ 25: ภาวะสุขภาพด้านสังคม ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่
(n = 146)

ภาวะสุขภาพด้านสังคม	ก่อนมีฟาร์ม		หลังมีฟาร์ม		p-value
	ใช่ (จำนวนคน)	ไม่ใช่ (จำนวนคน)	ใช่ (จำนวนคน)	ไม่ใช่ (จำนวนคน)	
1. คนในชุมชน มีความสามัคคี	146	0	144	2	0.500
2. คนในชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมของ ส่วนรวม และงานประเพณีต่าง ๆ ของในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	146	0	143	3	0.250
3. สมาชิกในครอบครัว ได้มีเวลาดูแล ซึ่งกันและกัน	143	3	143	3	1.000
4. มีการไปมาหาสู่ ระหว่างท่านและ คนภายนอกชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	145	1	137	9	0.021*
5. สมาชิกในครอบครัวของท่าน ได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากัน	142	4	127	19	<0.001*
6. เกิดการจ้างงานในชุมชน ทำให้ คนในชุมชน มีงานทำเป็นหลักแหล่ง	9	137	125	21	<0.001*
7. มีการใช้ประโยชน์ของที่ดินภายใน ชุมชนได้อย่างเต็มที่	130	16	28	118	<0.001*
8. คนในชุมชน มีการแตกแยก แบ่งพรรคแบ่งพวก	3	143	9	137	0.070
9. คนในชุมชน มีความขัดแย้งกัน	3	143	8	138	0.125
10. มีความขัดแย้งภายในของสมาชิก ครอบครัว	5	141	5	141	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p-value < 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ มีความคิดเห็นต่อภาวะสุขภาพสังคม ดังต่อไปนี้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 43 คน (ร้อยละ 86) มีความคิดเห็นว่าการมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน ส่งผลให้เกิดการจ้างงานในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีงานทำเป็นหลักแหล่ง และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 14 ราย มีความคิดเห็นว่าการใช้ประโยชน์ของที่ดินภายในชุมชน ลดลง จำนวน 36 ราย (ร้อยละ 72) ตามตารางที่ 26

ตารางที่ 26: ภาวะสุขภาพด้านสังคม ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่
(n = 50)

ภาวะสุขภาพด้านสังคม	จำนวนคนที่เห็นด้วย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. คนในชุมชน มีความสามัคคี	50	100
2. คนในชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมของส่วนรวมและงานประเพณีต่าง ๆ ของในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	50	100
3. สมาชิกในครอบครัว ได้มีเวลาดูแลซึ่งกันและกัน	49	98
4. มีการไปมาหาสู่ ระหว่างท่านและคนภายนอกชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	48	96
5. เกิดการจ้างงานในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีงานทำเป็นหลักแหล่ง	43	86
6. สมาชิกในครอบครัวของท่าน ได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากัน	41	82
7. มีการใช้ประโยชน์ของที่ดินภายในชุมชน ได้อย่างเต็มที่	14	28
8. มีความขัดแย้งภายในของสมาชิกครอบครัวของท่าน	7	14
9. คนในชุมชน มีความขัดแย้งกัน	2	4
10. คนในชุมชน มีการแตกแยก แบ่งพรรคแบ่งพวก	2	4

ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประเมินความรักใคร่ผูกพันของคนในครอบครัว โดยให้ระดับคะแนน 8 จำนวน 67 คน (ร้อยละ 45.89) และหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างยังคงประเมินความรักใคร่ผูกพันของคนในครอบครัวในระดับเท่าเดิม คือระดับคะแนน 8 จำนวน 54 คน (ร้อยละ 80.60) ตามตารางที่ 27

ตารางที่ 27: แสดงระดับคะแนนความรักใคร่ผูกพันของคนในครอบครัว ของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 146)

ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน		หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน									
หมู่บ้าน		ระดับคะแนน (จำนวนคน)									
ระดับคะแนน	(จำนวนคน)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
6	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
7	5	0	0	0	1	1	0	3	0	0	0
8	67	0	0	0	0	1	4	6	54	1	1
9	23	0	0	0	0	0	2	2	2	17	0
10	49	0	0	0	0	1	0	1	2	3	42
รวม	146	0	0	0	1	3	7	12	59	21	43

คะแนนความรักใคร่ผูกพันของคนในครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 24 คน (ร้อยละ 48.00) ประเมินความรักใคร่ผูกพันของคนในครอบครัวที่ระดับคะแนน 8 คะแนน ตามตารางที่ 28

ตารางที่ 28: แสดงระดับคะแนนความรักใคร่ผูกพันของคนในครอบครัว ของกลุ่มตัวอย่าง ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 50)

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	1	2
5	2	4
6	6	12
7	24	48
8	11	22
9	6	12
10	0	0
รวม	50	100

คะแนนความรักใคร่ผูกพันของคนในชุมชน พบว่า ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประเมินความรักใคร่ผูกพันของคนในชุมชน โดยให้ระดับคะแนน 10 คะแนน จำนวน 48 คน (ร้อยละ 32.88) และหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างยังคงประเมินความรักใคร่ผูกพันของคนในชุมชนในระดับเท่าเดิม คือ ระดับคะแนน 10 คะแนน จำนวน 37 คน (ร้อยละ 77.08) ตามตารางที่ 29

ตารางที่ 29: แสดงคะแนนความรักใคร่ผูกพันของคนในชุมชน ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน ตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ ($n = 146$)

ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน		หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน									
		ระดับคะแนน (จำนวนคน)									
ระดับคะแนน	(จำนวนคน)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	3	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0
6	4	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0
7	8	0	0	0	0	0	1	5	2	0	0
8	42	0	0	0	0	3	4	9	23	3	0
9	41	0	0	0	0	0	2	16	11	12	0
10	48	0	0	0	0	1	0	6	4	0	37
รวม	146	0	0	0	2	5	7	37	43	15	37

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ ส่วนใหญ่ประเมินความรักใคร่ผูกพันของคนในชุมชน โดยให้ระดับคะแนน 8 จำนวน 18 คน (ร้อยละ 36.00) รองลงมา คือระดับคะแนน 10 จำนวน 11 คน (ร้อยละ 22) ตามตารางที่ 30

ตารางที่ 30: แสดงคะแนนความรักใคร่ผูกพันของคนในชุมชน ของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ (n=50)

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	0	0
5	3	6
6	3	6
7	7	14
8	18	36
9	8	16
10	11	22
รวม	50	100

ส่วนที่ 5 ผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่าง

ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่มาตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน มีความรู้สึกว่าเป็นคนในชุมชนมีความเห็นแก่ตัว แข่งแย้งแข่งขันกัน และคนในชุมชนเห็นแก่เงิน เอาเงินเป็นตัวตั้งในการปฏิบัติต่อกัน จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.34) นอกจากนั้นยังมีความเห็นว่าตนเองเป็นคนไม่มีคุณค่า จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.68) ภายหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้สึกว่าเป็นคนในชุมชนมีความเห็นแก่ตัว แข่งแย้งแข่งขันกัน และคนในชุมชนเห็นแก่เงิน เอาเงินเป็นตัวตั้งในการปฏิบัติต่อกัน เพิ่มขึ้นเป็น 19 คน (ร้อยละ 13.01) ขณะที่มีความเห็นว่าตนเองเป็นคนไม่มีคุณค่า และไม่รู้สึกละอายใจในชุมชนเพิ่มขึ้นเป็น 3 คน (ร้อยละ 0.68) ตามตารางที่ 31

เมื่อนำข้อมูลผลกระทบจากฟาร์มไก่ไข่ที่มีต่อภาวะสุขภาพด้านจิตวิญญาณ มาเปรียบเทียบกับสัดส่วนของจำนวนประชากรที่มีการเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพด้านจิตวิญญาณ ก่อนและหลังการมีฟาร์มไก่ไข่ในหมู่บ้าน พบว่า สัดส่วนในหัวข้อ ความรู้สึกว่าเป็นคนในชุมชนมีความเห็นแก่ตัว แข่งแย้งแข่งขันกัน และคนในชุมชนเห็นแก่เงินเอาเงินเป็นตัวตั้งในการปฏิบัติต่อกัน ของประชากรในหมู่บ้าน ที่อยู่ก่อนและหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามตารางที่ 31

ตารางที่ 31: แสดงภาวะสุขภาพด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน
ตั้งแต่ก่อนมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 146)

ภาวะสุขภาพด้านจิตวิญญาณ	ก่อนมีฟาร์ม		หลังมีฟาร์ม		p-value
	ใช่ (จำนวนคน)	ไม่ใช่ (จำนวนคน)	ใช่ (จำนวนคน)	ไม่ใช่ (จำนวนคน)	
1. ท่านรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน	146	0	146	0	α
2. ท่านรู้สึกมีความรัก ความหวงแหน ชุมชน	146	0	146	0	α
3. ท่านรู้สึกว่า คนในชุมชน ชอบช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ตกทุกข์ได้ยาก ในชุมชน	146	0	146	0	α
4. ท่านรู้สึกว่า คนในชุมชนมีความ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม	146	0	146	0	α
5. ท่านรู้สึกตนเองเป็นคนมีคุณค่า	145	1	143	3	0.500
6. ท่านรู้สึกอยากช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น	146	0	145	1	1.000
7. ท่านรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็น คนในชุมชน	146	0	143	3	0.250
8. ท่านรู้สึกว่า คนในชุมชนมีความ เห็นแก่ตัว แข่งแย้งแข่งขันกัน	2	144	19	127	<0.001*
9. ท่านรู้สึกว่า คนในชุมชนเห็นแก่เงิน เอาเงินเป็นตัวตั้งในการปฏิบัติ ต่อกัน	2	144	19	127	<0.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p-value < 0.05

ในขณะที่กลุ่มที่มาอยู่ในหมู่บ้านหลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 50 คน นั้น มีภาวะสุขภาพทางด้านจิตวิญญาณ ดังนี้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน (ร้อยละ 4.00) รู้สึกว่าคนในชุมชนมีความเห็นแก่ตัว การแก่งแย่งแข่งขัน และความเห็นแก่เงิน เอาเงินเป็นตั้งตั้งในการปฏิบัติต่อกัน ตามตารางที่ 32

ตารางที่ 32: แสดงภาวะสุขภาพด้านจิตวิญญาณของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน
หลังจากมีฟาร์มไก่ไข่ (n = 50)

ภาวะสุขภาพด้านจิตวิญญาณ	จำนวนคนที่เห็นด้วย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ท่านรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นคนในชุมชน	50	0
2. ท่านรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน	50	0
3. ท่านรู้สึกมีความรัก ความหวงแหน ชุมชน	50	0
4. ท่านรู้สึกตนเองเป็นคนมีคุณค่า	50	0
5. ท่านรู้สึกอยากช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น	50	0
6. ท่านรู้สึกว่า คนในชุมชนชอบช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ตกทุกข์ได้ยาก ในชุมชน	50	0
7. ท่านรู้สึกว่า คนในชุมชนมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	50	0
8. ท่านรู้สึกว่า คนในชุมชนมีความเห็นแก่ตัว แก่งแย่งแข่งขันกัน	2	4
9. ท่านรู้สึกว่า คนในชุมชนเห็นแก่เงิน เอาเงินเป็นตั้งตั้ง ในการปฏิบัติต่อกัน	2	4